

Pressiteade

Luxembourg, 16. jaanuar 2018

ELi audiitorite sõnul on Euroopa Keskpangal kriisijuhtimiseks ulatuslik raamistik, mis sisaldab siiski puudusi

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt on Euroopa Keskpank (EKP) loonud kriisijuhtimiseks ulatusliku raamistiku, kuid mõningad puudused tuleb veel kõrvaldada. Audiitorite sõnul tuleks töötajatele varajase sekkumise hindamiste ning pankade maksejõuetuks või tõenäoliselt maksejõuetuks jäämise hindamiste kohta paremaid suuniseid anda.

Euroopa Keskpangale anti 2014. aastal laiaulatuslik vastutus pangandusjärelevalve eest. Praegu kuulub EKP pädevusse ligikaudu 120 euroala pank. Värskeimate õigusaktide kohaselt peab EKP pöörama üha suuremat järelevalvealast tähelepanu ELi süsteemselt olulistele pankadele, kui on näha märke, et need on raskustes. Kui mõni pank peaks muutuma maksejõuetuks või jääb tõenäoliselt maksejõuetuks, tegeleb selle kriisilahendusega Ühtne Kriisilahendusnõukogu. Audiitorid leidsid, et EKP oma järelevalvevolituste raames loonud ulatusliku kriisijuhtimisraamistiku.

Pankade finantsseisundi taastamise kavade hindamiseks ja kriisis olevate pankade järelevalveks ette nähtud ressursid on piisavad, kuigi algne kavandamine sisaldas mõningaid puudusi ja tuli parandada töötajate suunamist kõige kiireloomulisemate olukordade lahendamiseks.

EKP viimistleb praegu koos teiste järelevalveasutuste ja Ühtse Kriisilahendusnõukoguga väliskoostöö ja koordineerimise korda. Audiitorite sõnul võivad lahendamata probleemid sellegipoolest tekitada teabe jagamisel viivitusi ja seda takistada, ning kahandada koordineerimise tõhusust.

Kehtestatud on teabe hindamismenetlused ning hindajatel on juurdepääs kasulikele töövahenditele ja suunistele. Kriiside kindlakstegemisel ja neile reageerimisel ei kasutatud aga süstemaatiliselt finantsseisundi taastamise kavade hindamise tulemusi.

EKP kriisijuhtimise tegevusraamistikus on audiitorite sõnul mõningaid puudusi ja on ka tõendeid, et selle rakendamine on ebatõhus. Varajase sekkumise hindamiste suuniseid on puudulikud ja neis ei määratleta objektiivseid kriteeriume ega näitajaid, mille abil kindlaks teha, et mõni pank on kriisiolukorda sattunud. EKP volituste parima kasutuse kohta konkreetsetes olukordades ei ole suuniseid ning pankade maksejõuetuse või tõenäoliselt maksejõuetuks jäämise hindamise suuniste ulatus ja üksikasjalikkus ei ole samuti piisav.

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid.

Aruanne on tervikuna kättesaadav aadressil www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – kõnesisik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pressiametnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Audiitorid esitasid komisjonile mitu soovitus selle kohta, kuidas EKP võiks oma kriisijuhtimise tõhusust parandada. Soovitati pankade finantsseisundi taastamise kavade hindamistest saadud kogemusi paremini kasutada ja saada kindlus nende asutuste varade kvaliteedi kohta, mille finantsseisund on oluliselt halvenenud.

Samuti märgivad audiitorid, et hoolimata mõningasest positiivsest koostööst, keeldus EKP ikkagi kontrollikoja taotletud tõendusmaterjali esitamast. See mõjutas audititööd negatiivselt sellest küljest, et ehkki kontrollikojal oli võimalik EKP protsesside kohta üldisi järeldusi teha, ei olnud tal võimalik kinnitada kriisijuhtimise tegelikku tegevusalast tõhusust.

Laiem kontekst

Kontrollikojal on volitus auditeerida EKP juhtimise tõhusust. Käesolev audit on teine kontrollikoja audit EKP pangandusjärelevalve alase tegevuse kohta ning see täiendab eelmisel kuul avaldatud aruannet Ühtse Kriisilahendusnõukogu auditi kohta. Ilmselgelt on nimetatud aruannetes ühiseid teemasid ja kontrollikoda leidis nii käesolevas aruandes kui ka Ühtse Kriisilahendusnõukogu aruandes, et kahe kõnealuse asutuse vahelist suhtlust tuleks parandada. Kriisis oleva panga tõhusaks juhtimiseks tuleb varakult sekkuda, vahetada teavet sujuvalt ja tagada, et seda ei takistaks olulised regulatiivsed või järelevalvealased puudused. EKP ja Ühtse Kriisilahendusnõukogu vahel on selle tagamiseks sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandum, mis vajab siiski täiustamist, ning seadusandjad peaksid kaaluma erinevaid tegevusi, millega Ühtne Kriisilahendusnõukogu ja EKP mandaate ühildada ning parandada nendevahelist teabevahetust.

Audiitorid märgivad, et nii EKP kui Ühtne Kriisilahendusnõukogu on enamiku asjaomaste auditite käigus esitatud soovitustest vastu võtnud. Audiitorid kavatsevad nende soovituste täitmist tulevikus kontrollida.

Toimetajatele

2008. aasta finantskriisi järgselt tehti ELi finantsvaldkonna reguleerimises ulatuslikke muudatusi. Pangandusjärelevalve õigusraamistikku tõhustati ja 2014. aastal loodi ühtne järelevalvemehhanism (SSM). Suurte pankade järelevalve eest hakkas vastutama Euroopa Keskpang (EKP). SSM hõlmab EKPd ja osalevate liikmesriikide järelevalveasutusi. Selle üks eesmärk on suurendada euroala pangandussüsteemi stabiilsust. EKPs on üle tuhande järelevalvega tegeleva töötaja.

Käesoleva auditi jaoks uurisid audiitorid EKP järelevalvealase tegevuse kriisijuhtimist. Kriisijuhtimise käigus peab järelevalve tegija kindlaks tegema panga finantsseisundi halvenemise ja vajaduse korral kasutama varase sekkumise volitusi. Kriisijuhtimise käigus teevad pangad juba ette finantsseisundi taastamise kava, et olla valmis kriisiks.

Kavade olulisuse näitamiseks on kontrollikoda teinud ja kavatseb ka edaspidi teha mitmeid auditeid pankade ja muude finantsettevõtete regulatiivse ja järelevalvealase infrastruktuuri kontrollimiseks. Käesolev aruanne on sel kuul teine kontrollikoja aruanne raskustes olevate pankade käsitlemiseks kasutatavate ELi süsteemide kohta. Esimene aruanne avaldati 2017. aasta detsembris ning selle pealkiri on: „Ühtne Kriisilahendusnõukogu: keeruka pangandusliiduga seotud töö on alanud, kuid pikk tee on veel ees“.

Käesolevat aruannet tuleks lugeda koos kontrollikoja 2016. aasta auditiga „Ühtne järelevalvemehhanism – hea algus, kuid vaja on täiendavaid parandusi“. Esimene aruanne EKP järelevalvetegevuse kohta käsitles EKP loodud üldise järelevalvesüsteemi juhtimise tõhusust.

Eriaruanne nr 2/2018: „EKP tehtava pankade kriisijuhtimise toimimise tõhusus“ on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles.